

การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

The Educational Management of Inclusive schools Under the Office of
Chonburi Primary Educational Service Area 1

พลธาวิณ วัชรพรธำรงค์

Pholthawin Wacharadhomtumrong

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

Director of Bansuanudomvittaya School, the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1

ศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์

Sasinan Sirithadakulapat

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Assis.Prof.Dr., Department of Research and Applied Psychology, Faculty of Education, Burapha University

Corresponding Author, Email : Pholthawin@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และเปรียบเทียบการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวม 82 คน ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาเรียนรวม 82 คน ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ 27 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนรวม 164 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมทั้งสิ้น 355 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ด้านการจัดการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการศึกษา, มาตรฐานการดำเนินงาน, โรงเรียนเรียนรวม

Abstract

The purposes of this research were to study educational management of inclusive schools under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1 and to compare the educational management of those schools as classified by gender, education level and school size. The samples consisted of 82 school administrators, 82 head teachers of inclusive education in the schools, 27 teacher-babysitters with disabilities and 164 teachers by the means of purposive sampling. A set of 5-rating scale questionnaire was used for collecting data. Frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and One-way ANOVA were utilized for data analysis. The results of the research revealed as follow;

1. The educational management of inclusive schools under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 1 as a whole and all aspects were at a high level, ranking by mean scores there were standard of student quality, inclusive learning management, learning teaching activity and building a learning society respectively.

2. Comparison the educational management of inclusive schools as classified by gender, and education level, there were a statistically significant difference at the .05 level.

3. The educational management of inclusive schools under the Office of Chonburi Primary Education Area 1 classified by school size overall, it was found that the difference was not statistically significant at the .05 level.

Keywords; Educational management, standards of performance, Inclusive school

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาในมาตรา 10 วรรคสอง กล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคล ซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตามเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมี

คุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555 : 1-2) ได้มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) และการบริหารจัดการสำหรับคนพิการในรูปแบบการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีจำนวนโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 82 โรงเรียนและมีการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการในทุกโรงเรียนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มโอกาสให้เด็กพิการทุกคนได้เข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน และเป็นการพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพรองรับการให้บริการด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพของการจัดการศึกษาเรียนร่วมจึงเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญอย่างหนึ่งของคุณภาพการศึกษา ซึ่งโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานตามคู่มือมาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานการดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555 : 3) จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการพบว่า ยังมีปัญหาในเรื่องของเด็กพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาไม่ทั่วถึง โดยโรงเรียนส่วนใหญ่จะรับเฉพาะเด็กที่มีความพิการระดับน้อยถึงปานกลางเท่านั้น ส่วนเด็กพิการระดับมากยังไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนทั่วไปได้ (สมศักดิ์ ป่าพร, 2557 : 2) เป็นผลให้เด็กพิการขาดสิทธิและโอกาสในการรับการศึกษาอย่างทั่วถึง (อรทัย แสนชัย, 2559 : 1) และสอดคล้องกับรายงานสรุปผลการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ได้สรุปข้อมูลไว้ว่า การดำเนินงานของโรงเรียนที่จัดการศึกษาให้กับเด็กพิเศษในรูปแบบเรียนร่วมยังมีข้อจำกัดอยู่มาก ครูส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผลประเมินให้แก่เด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาและการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555 : 7-23) ได้จัดทำมาตรฐานการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555 เพื่อให้โรงเรียนเรียนร่วมทั่วไไปได้นำไปใช้ดำเนินงานจัดการศึกษาตามมาตรฐานใน 4 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม และมาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (2562 : 11-13) ได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมตามกรอบมาตรฐานการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการศึกษาและมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามกรอบมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555 และสามารถขยายผลการดำเนินงานเป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ซึ่ง

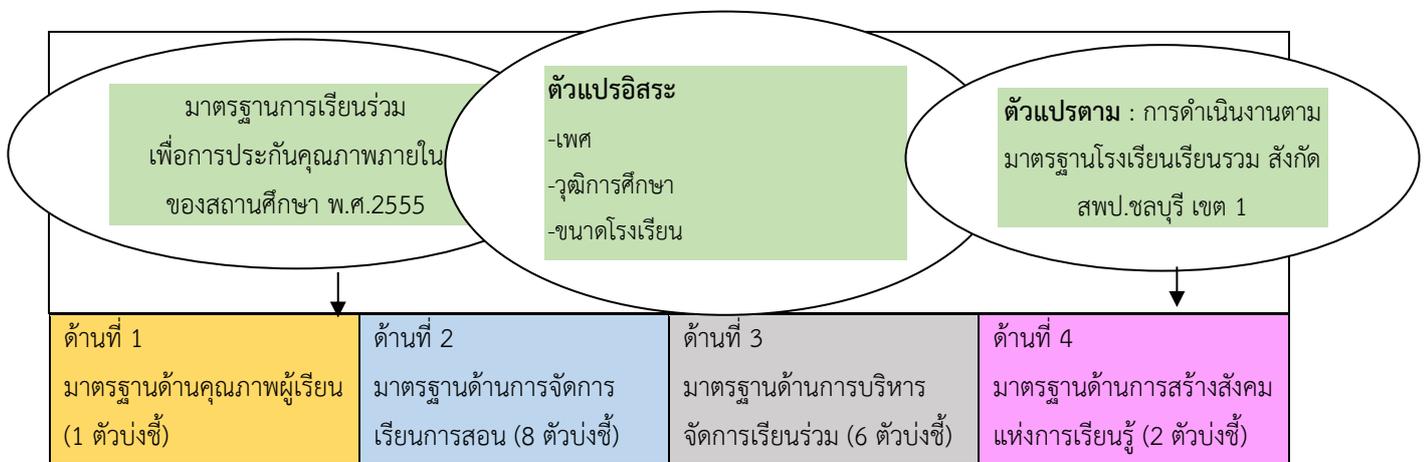
จะต้องมีการปฏิบัติตามกรอบการดำเนินงาน 9 ประการ อย่างครบถ้วนต่อไป จึงได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวม 82 คน ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาเรียนรวม 82 คน และพี่เลี้ยงเด็กพิการ 27 คน ได้มาโดยการเลือก

แบบเจาะจง (Purposive Sampling) และครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนรวม 164 คน (โรงเรียนละ 2 คน) ในปีการศึกษา 2563 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 355 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

การสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แบบสอบถาม จำนวน 40 ข้อ
- 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 30 ชุด มาพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .26-.74 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .94 และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยด้วยตนเอง โดยประสานงานและแจกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และส่งคืนให้ผู้วิจัย แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเสนอผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	ผู้ตอบแบบสอบถาม	เพศ		วุฒิการศึกษา		ขนาดโรงเรียน		
		ชาย (126)	หญิง (229)	ปริญญาตรี (247)	สูงกว่าปริญญาตรี (108)	เล็ก (72)	กลาง (208)	ใหญ่ (75)
1	ผู้บริหารโรงเรียน	38	44	45	37	17	50	15
2	ครูผู้รับผิดชอบ การเรียนรวม	26	56	62	20	17	50	15
3	ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ	6	21	16	11	4	8	15
4	ครูผู้สอนในโรงเรียน	56	108	124	40	34	100	30
ร้อยละ		35.49	64.51	69.58	30.42	20.28	58.59	21.13
รวมทั้งสิ้น		355		355		355		

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.51 เพศชาย ร้อยละ 35.49 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 69.58 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 30.42 และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 58.59 โรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 21.13 และโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 20.28 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตารางที่ 2 การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม

ด้าน	การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนเรียนรวม	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน	4.37	0.52	มาก	1
2	มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน	4.31	0.54	มาก	3
3	มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม	4.33	0.59	มาก	2
4	มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.18	0.64	มาก	4
รวม		4.30	0.58	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X}=4.37$) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม ($\bar{X}=4.33$) และมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.31$) และมาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.18$) ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ

ด้าน	การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนเรียนรวม	เพศชาย (126)		เพศหญิง (229)		t	p
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน	4.29	0.48	4.43	0.54	-3.257	.00*
2	มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน	4.27	0.56	4.34	0.49	-2.886	.00*
3	มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม	4.24	0.60	4.42	0.53	-4.128	.00*
4	มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้	4.08	0.52	4.28	0.62	-3.895	.00*
	รวม	4.22	0.54	4.36	0.56	-3.784	.00*

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและทุกรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกวุฒิการศึกษา

ด้าน	การดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนเรียนรวม	ปริญญาตรี (247)		สูงกว่าปริญญาตรี (108)		t	p
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน	4.12	0.60	4.32	0.64	-2.758	.00*
2	มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน	4.10	0.52	4.30	0.52	-3.264	.00*
3	มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม	4.04	0.53	4.36	0.58	-3.046	.00*
4	มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้	4.02	0.54	4.12	0.56	-2.452	.00*
	รวม	4.07	0.55	4.28	0.57	-2.654	.00*

*p < .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและทุกรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.762	3	0.284		
ภายในกลุ่ม	12.942	351	0.143	1.856	
รวม	13.704	0.55	4.28		0.146

$p < .05$

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากการสังเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ประกอบด้วย โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีครูผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกทางด้านการศึกษาพิเศษหรือการเรียนรวมโดยเฉพาะเป็นเพียงให้ครูผู้สอนวิชาเอกทั่วไปจัดการเรียนการสอนแทนพี่เลี้ยงเด็กพิการมีวุฒิการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึงไประดับปริญญาตรี แต่ไม่ใช่ด้านการศึกษาพิเศษ การดำเนินงานจัดการเรียนรวมไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ขาดแคลนสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนรวม และมีการเปลี่ยนแปลงครูผู้สอนบ่อยมาก ครูผู้สอนได้รับการอบรมพัฒนาค่อนข้างน้อย และขาดรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจมาเนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวมในสังกัดอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศ ติดตามแลประเมินผลจากผู้เกี่ยวข้อง

สม่ำเสมอ มีการจัดทำคู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และนำไปใช้ในโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนเพื่อให้เข้าสู่มาตรฐานการศึกษาทั้งมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนรวม มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของธัญญ์ณลิน กิติวัฒน์ กนกโชติ (2559) ที่ได้ศึกษาพบว่า โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จังหวัดนครปฐม มีการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของอรทัย แสนชัย (2559) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม จังหวัดนนทบุรี พบว่า มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพัทธนันท์ วงษ์วิชัยุตม์ (2560) ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโรงเรียนบ้านลำมะเเือก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก

2. ผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาเรียนรวม ในโรงเรียนเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ไม่ว่าจะมีส่วนบริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการเรียนรวม ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ และครูผู้สอนในโรงเรียน ซึ่งมีความใกล้ชิดและได้ดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ทำให้เห็นมุมมองการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวมแตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จาตุรงค์ เจริญนำ (2559) ที่ได้ศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการมีวุฒิการศึกษาต่างกัน อาจทำให้ความรู้ ประสบการณ์ และมุมมองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนรวมแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งผู้ที่มีวุฒิสองปริญญาตรี เห็นมีการดำเนินงานสูงกว่าผู้ที่จบปริญญาตรี ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิภาวรรณ โกธิศรี (2557) ที่ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาสู่มาตรฐานเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ผู้มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาสู่มาตรฐานเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากไม่ว่าโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จะมีจำนวนนักเรียนมากน้อยเท่าใด หรือมีขนาดโรงเรียนอย่างไร ต่างต้องดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรวมตามกรอบมาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

เช่นเดียวกัน มีข้อจำกัด ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานคล้ายคลึงกัน ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การเรียนการสอน การบริหารจัดการเรียนรวม และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นจึงส่งผลให้ผลการวิจัย ครั้งไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จาตุรงค์ เจริญนำ (2559) ที่ได้ศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

1. โรงเรียนเรียนรวม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานโรงเรียนเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรกำหนดนโยบายและเสริมสร้างพัฒนาให้โรงเรียนเรียนรวมได้รับการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากรการดำเนินงานอย่างเพียงพอ
3. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดการศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้การดำเนินงานตามมาตรฐานของโรงเรียน ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินงานโรงเรียนเรียนรวมต้นแบบเพื่อเป็นแบบอย่างการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จเป็นต้นแบบเชิงประจักษ์
3. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานโรงเรียนเรียนรวม เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการศึกษาและการนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเรียนรวมอย่างกว้างขวางต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จาตุรงค์ เจริญนำ. (2559). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนเรียนรวมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. ปริญญานหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลธัญบุรี.

ธัญญ์ณลิน กิติวัฒน์กนกโชติ. (2559). การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำ

จัดการเรียนร่วมจังหวัดนครปฐม. ปรินญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. นครปฐม :

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

พัทธนันท์ วงษ์วิษุทธิ์และคณะ. (2560). แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโรงเรียนบ้าน

ลำมะโกรก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จังหวัดกำแพงเพชร.

วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ. ปีที่ 11 (1) มกราคม-เมษายน 2560.

วิภาวรรณ โกธิศรี. (2557). การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาสู่มาตรฐานเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ

จัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. ปรินญา

มหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักดิ์ ป่าไพร. (2557). รายงานผลการปฏิบัติงานด้านบริหารจัดการ. นครนายก : สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครนายก.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (2562). รายงานผลการจัดการศึกษาประจำปี

การศึกษา 2562. ชลบุรี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **มาตรฐานการเรียนรู้ร่วมเพื่อการประกันคุณภาพ**

ภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ.

อรทัย แสนชัย. (2559). **การจัดการเรียนรวมของโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม จังหวัดนนทบุรี.**

ปรินญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.